

MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT

INDEX.....	2
1. JUSTIFICACIÓ.....	3
2. FINALITATS I OBJECTIUS.....	5
3. CRITERIS D'ORGANITZACIÓ.....	6
3.1 Procediments de detecció i anàlisi de necessitats.....	7
3.2. Criteris d'elaboració de grups i horaris de l'alumnat i suports personals.....	7
Criteris per a la configuració de grups:.....	8
Confecció d'horaris:.....	9
3.3. Identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats.....	9
3.4. Procediment per a la detecció i anàlisi de les barreres per a la inclusió: accés, participació i aprenentatge.....	11
3.5. Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.....	14
4. MESURES, ACTUACIONS, PLANS I PROGRAMES.....	17
4.1. Nivell de resposta I.....	18
4.2. Nivell de resposta II.....	23
4.3. Nivell de resposta III.....	25
4.4. Nivell de resposta IV.....	31
5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT.....	36

1. JUSTIFICACIÓ

El nostre centre és un reflexe de la societat i per tant, també ho és de la seua diversitat.

Una directriu fonamental d'aquestes mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat és garantir que tots i totes siguen acceptats i acceptades en condicions d'igualtat i valorats/des pel que pot aportar a la comunitat educativa. Cada alumne i alumna del nostre centre té necessitats úniques i aquestes es consideren un valor positiu que milloren i enriqueixen el procés d'ensenyament-aprenentatge del conjunt de l'alumnat.

Entenem la inclusió com un dret i un fet que ha d'impregnar necessàriament les cultures, les polítiques i les pràctiques educatives i això comporta la implementació d'actuacions que garanteixen la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats, l'accessibilitat universal així com preveure les actuacions d'intervenció educativa més adequades, efectives i eficients per a aconseguir l'èxit escolar i la participació plena de tot l'alumnat. El nostre Institut pretén ser un centre dinamitzador de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de tots i totes.

D'altra banda, posem especial èmfasi en la resposta educativa que donem a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i necessitats de compensació de desigualtats, perquè presenten major dificultat en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge, èxit educatiu, social i personal i més dificultats en l'accés igualitari a les pràctiques educatives. A més a més, molt a sovint, presenten majors probabilitats d'exclusió social. Per tant, des del Departament d'Orientació Educativa i Professional es dedica un gran esforç en l'assessorament a tota la comunitat educativa en aquelles actuacions i mesures que permeten eliminar les barreres identificades en el context escolar. Així contribuïm a personalitzar el procés d'aprenentatge de tot l'alumnat.

El marc legislatiu que serveix de base per a aquest document és:

- Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (BOE 184, 02.08.2011).
- Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat (DOGV 8282, 26.04.2018).
- Resolució conjunta d'11 de desembre de 2017 de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.
- Llei 6/2022, de 31 de març, de modificació del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, aprovat pel Reial decret

legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per a establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seues condicions d'exigència i aplicació (BOE 78, 01.04.2022).

- Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es despleguen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (DOGV 8356, 07.08.2018).
- Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (DOGV 9099, 03.06.2021).
- Decret 195/2022, d'11 de novembre, del Consell, d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià (DOGV 9471, 16.11.2022).
- Orde 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià (DOGV 8540, 03.05.2019).
- Orde 10/2023, de 22 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen i es concreten determinats aspectes de l'organització i el funcionament de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.
- Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acolliment de l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, en els centres educatius de la Comunitat Valenciana (DOGV 8314, 11.06.2018).
- Resolució de 23 de desembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats (DOGV 9245, 29.12.2021).
- Resolució de 20 d'abril de 2022, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització del suport de fisioteràpia en l'àmbit educatiu (DOGV 9324, 25.04.2022).
- Resolució de 6 de juliol de 2023, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització de l'atenció educativa domiciliària i hospitalària (DOGV 9638, 13.07.2023).
- Ordre 10/2023, de 22 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen i concreten determinats aspectes de l'organització i el funcionament de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià (DOGV 9606, 30.05.2023).
- Decret 74/2013, de 14 de juny, del Consell, pel qual es regula la Formació Professional Dual del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana (DOGV 7048, 18.06.2013).

- Ordre 5/2022, de 15 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació de la Formació Professional Dual del sistema educatiu en la Comunitat Valenciana (DOGV 9283, 22.02.2022).
- Resolució anual per la qual es dicten instruccions per a la provisió i gestió de productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres educatius de titularitat de la Generalitat.
- Ordre 10/2023, de 22 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen i concreten determinats aspectes de l'organització i el funcionament de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià. (DOGV 9606, 30.05.2023)
- Resolucions anuals per la qual es dicten instruccions sobre l'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres de la Comunitat Valenciana que impartixen ESO, FP i Batxillerat.
- Resolució anual del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i funcionament de les unitats específiques ubicades en centres ordinaris sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments de segon cicle d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria.
- Resolució anual, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització de l'atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- Resolució anual del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i funcionament de les unitats específiques ubicades en centres ordinaris sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments de segon cicle d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria.
- Resolució anual de la Direcció General d'Inclusió Educativa, per la qual s'autoritza i es regula el funcionament, d'unitats educatives terapèutiques / hospital de dia per a la resposta integral a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de trastorns greus de salut mental.

2. FINALITATS I OBJECTIUS

Aquestes mesures d'atenció a la diversitat i inclusió educativa pretenen ser una tasca de responsabilitat comuna de tot el centre, que atenga al llarg de totes les etapes educatives i moments de l'any. La finalitat és satisfer les necessitats educatives del Centre, establint des dels moments inicials de la seua detecció pautes de treball adequades, i fins i tot, si és possible, establir mecanismes que faciliten la detecció d'aquestes necessitats. Per tant, tenen com a objectius:

1. Detectar les barreres a la inclusió, identificant les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació educativa.
2. Aconseguir una atenció educativa de qualitat respecte a les necessitats específiques i diferencials que presenta l'alumnat.
3. Aconseguir una resposta autònoma i adaptada a les necessitats i característiques pròpies de la nostra Comunitat educativa en aquest tema.
4. Atendre de forma personalitzada a l'alumnat que presenta necessitats educatives específiques a raó de la seua discapacitat, circumstàncies de desavantatge o a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
5. Garantir una ràpida i eficaç adaptació de l'alumnat estranger al centre i a l'entorn.
6. Compensar els possibles desfasaments curriculars de l'alumnat estranger i de l'alumnat en desavantatge social i cultural.
7. Adquirir uns adequats nivells de competència intercultural per part de tot l'alumnat.
8. Aconseguir la plena assistència de l'alumnat a classe.
9. Impartir un currículum adaptat al nivell i característiques de l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
10. Millorar els nivells d'integració de l'alumnat amb alteracions del comportament en l'àmbit escolar.
11. Assegurar l'accés al currículum per a l'alumnat amb necessitats educatives especials d'acord amb el principi d'igualtat d'oportunitats.
12. Garantir una orientació personalitzada en funció de les característiques i necessitats de l'alumnat.
13. Desenvolupar les intervencions en orientació.
14. Aprendre a gestionar el control de les emocions.
15. Garantir el dret a la identitat de gènere.

3. CRITERIS D'ORGANITZACIÓ

El centre, basant-se en el principi que tot l'alumnat té necessitats úniques que poden requerir una atenció específica en algun moment de la seua escolarització, organitzarà el procés de detecció d'aquestes necessitats i establirà les mesures adients per donar-hi resposta. Aquest procés tindrà especial atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, de compensació de desigualtats, així com a aquell que es trobe en situacions de major vulnerabilitat i risc d'exclusió, considerant-ho una prioritat.

En aquest document es recullen mesures generals que formaran part de la quotidianitat del centre. Es tracta d'estratègies organitzatives i metodològiques ordinàries, complementades amb mesures curriculars i socials que s'adapten als diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat. Aquestes mesures tenen l'objectiu de fomentar l'autonomia en l'aprenentatge, potenciar el treball en equip i respectar la diversitat d'estils i capacitats d'aprenentatge.

El treball conjunt en equip és fonamental perquè tothom, docent o no, participi en el suport a la diversitat. La docència i els suports es combinen per "orquestrar" l'aprenentatge,

superant les barreres que dificulten la participació i el desenvolupament educatiu. Dins del marc educatiu del centre, es pretén garantir que tot l'alumnat pugui formar part d'un entorn educatiu inclusiu i comú. Per assolir aquest objectiu, s'organitzaran les mesures i es desplegaran els recursos necessaris perquè cadascú pugui avançar en el seu procés d'aprenentatge de manera plena i efectiva.

3.1 Procediments de detecció i anàlisi de necessitats

La comunicació i la coordinació entre professorat, alumnat, famílies i l'entorn són fonamentals en l'àmbit educatiu, ja que garanteixen una resposta adequada a les necessitats de l'alumnat. Aquesta interacció constant permet previndre i detectar dificultats de manera primerenca, així com intervindre de forma adaptada a les situacions específiques que sorgeixen al centre.

Aquest enfocament col·laboratiu es promou mitjançant diversos plans i programes institucionals que, juntament amb les iniciatives pedagògiques, persegueixen dos objectius principals:

1. Fomentar la implicació de tota la comunitat educativa en el procés d'aprenentatge, promovent l'adquisició de competències clau i valors transversals com la convivència, el respecte i la inclusió.
2. Obrir el centre a l'entorn, establint connexions amb agents externs que contribueixin al desenvolupament personal i acadèmic de l'alumnat.

Entre aquests plans, en destaquen els que tenen una finalitat preventiva, com el Pla d'Actuació per a la Millora, el Pla de Convivència i Igualtat, el Pla d'Acció Tutorial i el Pla d'Orientació Acadèmica i Professional.

La transició entre etapes educatives constitueix una oportunitat clau per identificar les barreres i les necessitats de suport de l'alumnat, garantint una continuïtat educativa sense interrupcions. A més, l'observació diària del professorat a l'aula és essencial per a la detecció d'aquestes necessitats.

Quan s'identifiquen necessitats de suport educatiu o mesures de compensació, es registren a Ítaca, assegurant que la informació estigui actualitzada i formalitzada. Paral·lelament, les sessions d'avaluació i les reunions de coordinació entre professorat, tutors/es, departaments didàctics, la comissió de coordinació pedagògica i el consell escolar són espais clau per compartir informació i ajustar les mesures d'atenció a la diversitat segons l'evolució del curs.

La col·laboració amb entitats de l'entorn i la coordinació entre etapes educatives enriqueixen aquest procés de detecció, ja que permeten abordar les necessitats de manera integral, considerant tant l'entorn educatiu com el social.

Aquest conjunt de mesures i espais de coordinació assegura que l'alumnat reba el suport necessari al llarg de tot el procés educatiu i en cada etapa, afavorint-ne el desenvolupament integral.

3.2. Criteris d'elaboració de grups i horaris de l'alumnat i suports personals

Els criteris generals per a l'agrupació del nostre alumnat en els diferent grups s'alineen amb les línies d'actuació pedagògica del centre. L'objectiu és afavorir grups heterogenis en funció de les seues característiques, amb criteris igualitaris que promoguen l'èxit escolar. Els grups d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) i Batxillerat es configuraran segons la ràtio establida per la normativa vigent de la Comunitat Valenciana.

Criteris per a la configuració de grups:

→ 1r d'ESO:

- Es tenen en compte les actes de 6é de primària i els informes de transició.

→ Resta de cursos:

- Es té en compte les actes de les sessions d'avaluació i els informes de transició de les tutories.

A partir d'aquesta informació, es defineixen els grups considerant:

- Heterogeneïtat: acadèmica, actitudinal i de sexe.
- Optativitat triada per l'alumnat.
- Incompatibilitats: segons els informes de transició.

Per a alumnat repetidor:

- Repartiment equilibrat de persones repetidores entre les classes.
- Distribució proporcional de l'alumnat amb problemes de conducta.
- L'alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE) serà distribuït de manera equilibrada, evitant qualsevol criteri discriminatori i assegurant la seua adequació al grup.

Casos específics:

- La distribució de germans o germanes en el mateix nivell educatiu tindrà en compte l'opinió de les famílies o representants legals, seguint l'Orde 20/2019.
- Les propostes reflectides en informes sociopsicopedagògics dels equips d'orientació educativa seran valorades.

Alumnat de nova incorporació:

- Es distribuirà segons el nombre d'alumnat dels grups i el grau de funcionament del grup.

Alumnat amb coordinació horària amb el conservatori:

- Es tindrà en compte per al repartiment final en funció de l'horari del professorat del Conservatori que acudix al centre.

Confecció d'horaris:

Els horaris es regiran per les resolucions d'inici de curs i per la normativa vigent:

- ESO: La distribució horària està regulada per l'article 13 del Decret 107/2022, de 5 d'agost, modificat pel Decret 66/2024, de 21 de juny. Per a l'alumnat NESE, la distribució horària podrà ajustar-se al Pla d'Actuació Personalitzat (PAP).
- Batxillerat: La distribució horària queda definida pels articles 18 i 20 del Decret 108/2022, de 5 d'agost, amb les modificacions establertes en el Decret 66/2024, de 21 de juny.

3.3. Identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats

Amb la finalitat d'identificar les necessitats educatives de l'alumnat del centre ens basem en la categorització **d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE)** que disposa la Llei Orgànica de Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE) en el seu article 14:

- **Alumnat amb necessitats educatives especials (NEE).** Incloem en aquesta categorització a l'alumnat que presenten **discapacitat** (física, sensorial o psíquica) o **trastorns greus de conducta**. Aquestes necessitats han d'estar **identificades** pels serveis especialitzats d'orientació a partir dels **informes mèdics o psicològics**, emesos per personal mèdic especialista del Sistema Valencià de Salut, d'altres administracions públiques que tracten habitualment la persona o d'entitats concertades o conveniades amb la Seguretat Social o règims especials. A més a més, les NEE derivades de trastorns greus de conducta s'han d'acreditar necessàriament a través de **l'informe de la USMIA o unitat equivalent**. Dintre de les necessitats educatives generals que presenta l'alumnat amb NEE estan les dificultats generalitzades d'aprenentatge amb un retard curricular i en l'adquisició d'habilitats personals, socials i per a la vida diària.
- **Dificultats específiques d'aprenentatge.** Molt del nostre alumnat manifesta dificultats en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge en àrees de coneixement tant bàsiques com la **lectoescriptura i el raonament matemàtic**, tot açò influeix en l'aprenentatge de la resta de matèries. Estes dificultats es tradueixen també, en una mancança d'assoliment de continguts curriculars previs, desnivell curricular, ritme d'aprenentatge més lent i baixa motivació i autoconcepte. Aquestes necessitats **s'acrediten mitjançant l'informe sociopsicopedagògic**, realitzat a partir de la

valoració sociopsicopedagògica amb instruments i tècniques rigoroses i específiques.

- **Trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH).** L'alumnat amb aquest trastorn del neurodesenvolupament és **diagnosticat pels serveis mèdics** i per tant, duen a l'Institut el corresponent informe mèdic. Les seues necessitats educatives poden manifestar-se en diferents graus de gravetat o severitat i predominantment en dimensions (desatenció, hiperactivitat-impulsivitat o ambdues de forma combinada). Com a norma general, presenten dificultats per a seguir instruccions i finalitzar tasques, rebuig davant activitats que requereixen esforç mental, parla en excés, interrupció, entre d'altres.
- **Altes capacitats Intel·lectuals.** Al centre tenim un percentatge baix d'alumnat amb aquestes característiques. Mostren talent en determinades àrees del coneixement, elevada capacitat creativa i un rendiment escolar més avançat que el que els correspon per edat. Aquestes necessitats s'acrediten mitjançant **l'informe sociopsicopedagògic**, realitzat a partir de la valoració sociopsicopedagògica amb instruments i tècniques rigoroses i específiques.
- **Incorporació tardana al sistema educatiu.** Hi ha alumnat que s'incorpora a l'ensenyament obligatori més tard de l'establert per etapes, ja siga en educació primària o secundària. La conseqüència més habitual que ens trobem és una manca d'hàbits, retard en l'adquisició de coneixements bàsics i problemes d'integració social i/o personal.
- **Condicions personals o d'història escolar.** Contemplen dins d'aquest apartat alumnat que presenta més **vulnerabilitat arrel de situacions diverses** com poden ser, canvis de residència, problemes de salut, malaltia greu o defunció d'algun progenitor, separació en la convivència dels pares, etc. Aquests fets deriven en dificultats en el procés d'aprenentatge i requereixen de mesures educatives per tal de pal·liar-les.

Incloem també, a **l'alumnat amb necessitats de compensació de desigualtats**, tal i com ho indica l'article 52 de l'Ordre 20/2019 per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió:

“L'alumnat amb necessitat de compensació de desigualtats és el que **presenta dificultats en l'accés, la permanència o el progrés en el sistema educatiu per motius socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'altra índole**, i té més probabilitats de no assolir els objectius de l'educació obligatòria i, per tant, de no obtenir una titulació i qualificació professional mínima que en facilite la integració sociolaboral”.

Les **característiques principals** del l'alumnat amb necessitat de compensació de desigualtats són:

- **Condicions econòmiques o socials desfavorides.** Alumnat que viu dins d'un context familiar amb mancances econòmiques i/o de l'entorn social que deriven en dificultats per a cobrir les necessitats bàsiques dels fills, com ara, problemes per a comprar llibres o

material escolar. Freqüentment, requereixen beques escolar o la intervenció d'ajudes per part de serveis socials.

- **Condicions socials que comporten possibles situacions de desprotecció i abandonament.** Des del centre observem possibles indicadors de risc (salut i higiene, emocionals o d'escolarització, conductuals, de relació amb la seua família) en algun alumnat. Davant d'aquesta situació, fem una notificació a Serveis Socials i a la tècnica d'absentisme.
- **Pertinença a minories ètniques o culturals en situació de desavantatge social i econòmic.** El propi fet de pertànyer a una cultura etiquetada com a minoritària respecte a la que coneixem com a "cultura occidental més majoritària" i la manca d'un currículum que els incloga fa que en ocasions, aquest alumnat no té un sentiment de pertànyer al centre i per tant, mostren més problemes en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge.
- **Acolliment en institucions de protecció social del menor o acolliment familiar.**
Tenim alumnat que per diverses raons (desplaçaments forçosos del país de residència, absència dels pares o familiars, greu desestructuració familiar, etc) estan en acollida per la Conselleria de Benestar Social i viuen tutelats en residències de menors o pisos de acollida. Aquestes situacions fan que hi haja un estreta coordinació des del centre amb les residències de menors i famílies que els tenen en acolliment.
- **Compliment de mesures judicials.**
- **Escolarització irregular per itinerància familiar.**
- **Escolarització irregular per abandonaments educatius reiterats i periòdics.**
- **Malalties cròniques que requereixen una atenció específica.** És alumnat que segons els serveis mèdics no poden assistir al centre i per tant, requereixen de mesures educatives d'atenció domiciliària a casa.

3.4. Procediment per a la detecció i anàlisi de les barreres per a la inclusió: accés, participació i aprenentatge.

Tal i com indica l'article 4 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió, la detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat de l'alumnat i de les barreres existents en els diferents contextos de desenvolupament es fa el més aviat possible.

Es posa una atenció especial a la detecció i a la identificació en els canvis d'etapa, per tant d'assegurar la coordinació necessària entre els diferents agents, serveis i entitats implicades.

L'equip directiu amb la col·laboració del Departament d'Orientació Educativa i Professional organitza, supervisa i fa el seguiment del procés de detecció primerenca de les mesures dutes a terme així com dels seus resultats, organitzant, si cal, la coordinació amb els agents externs que hi participen.

La detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat i les barreres per a la inclusió la fa l'equip educatiu, coordinat pel tutor o tutora, amb la informació obtinguda del personal del centre, la família o els representants legals, l'alumnat i les persones amb què s'hi relaciona habitualment i els serveis o entitats externes: Serveis de Salut, Serveis Socials, entitats d'iniciativa social implicades en el procés socioeducatiu i altres agents.

Tenint en compte la detecció realitzada, l'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor i, si escau, l'assessorament del Departament d'Orientació Educativa i Professional Educativa i Professional, planifica i aplica les mesures i els suport més adients i incideix especialment en el nivell de resposta II i en les mesures de nivell III que no requereixen una avaluació sociopsicopedagògica.

Quan l'equip educatiu constata que, per a superar les barreres detectades, no són suficients les mesures prèvies adoptades, la tutora o el tutor ha de posar-ho en coneixement del Departament d'Orientació Educativa i Professional Educativa i Professional perquè valoren de manera conjunta, almenys, els elements següents:

- Les barreres d'accés, la participació i l'aprenentatge.
- La informació procedent dels àmbits personal, escolar, familiar i social de l'alumnat, incloent-hi els punts forts i febles.
- Les mesures educatives aplicades fins al moment i l'eficàcia d'aquestes.

Aquesta valoració es reflectirà en una acta, que complementarà el tutor o tutora, seguint el model de la Resolució de 24 de juliol de 2019, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació d'alguns dels principals procediments previstos en l'Ordre 20/2019.

Si en el marc d'aquesta valoració conjunta es conclou que no és convenient fer-ne una avaluació sociopsicopedagògica, el Departament d'Orientació Educativa i Professional Educativa i Professional ha de recomanar i planificar, conjuntament amb la tutora o el tutor i l'equip educatiu, les mesures més adients i establir els terminis en els quals s'ha de revisar la seua efectivitat, deixant-se constància per escrit.

Si es conclou la necessitat de realitzar una avaluació sociopsicopedagògica, la tutora o el tutor, en representació de l'equip educatiu i amb el vist-i-plau de la direcció del centre, ha de formalitzar la sol·licitud al Departament d'Orientació Educativa i Professional Educativa i Professional perquè s'inicie el procediment. Aquest està descrit al punt següent.

Entenem per "barrera" qualsevol element del context o sistema en el qual es desenvolupa i aprèn l'alumnat així com la resta d'aspectes que interactuen amb les seues condicions personals i socials. A més a més, les barreres es configuren en tres dimensions, accés, aprenentatge i participació. La dimensió d'accés es refereix a tots aquells elements que dificulten la presència de l'alumnat a les experiències educatives, la de aprenentatge i assoliment a aquells factors que estan lligats a la organització de les mesures curriculars. Per últim, les barreres de participació són aquells elements que dificulten la implementació de la cultura i els valors inclusius en les pràctiques educatives.

Les observacions d'aquest anàlisi que fem són les següents:

Barreres d'accés:

- *Respecte a les infraestructures del centre:* Mancança d'accessibilitat cognitiva i sensorial. Aules i espais insuficients o inadequats per acollir alumnes amb necessitats educatives especials (NEE).
- *De tipus econòmic i socio-familiars:* Hi ha alumnat amb entorns socio-familiars i amb dificultats econòmiques que en ocasions els impedeixen participar en les experiències educatives dins i fora del centre. Altra barrera que ens trobem és l'absentisme escolar. Dificultats per accedir a material escolar, activitats extraescolars o recursos tecnològics necessaris (ordinadors, internet) per alumnat de famílies amb pocs recursos. Limitacions per accedir a serveis externs de suport o reforç educatiu per falta de recursos econòmics.
- *D'informació i comunicació:* Poca adaptació dels materials i recursos per a un alumnat amb diversitat lingüística. Desconeixement o poca sensibilització cap a la diversitat cultural i ètnica de l'alumnat. Actituds discriminatòries o estereotips per part de la comunitat educativa envers alumnat de minories culturals. Limitacions per integrar famílies de contextos culturals diversos en la dinàmica escolar, a causa de barreres idiomàtiques o de comprensió. Expectatives desajustades davant l'alumnat amb diferents necessitats.
- *Tecnològiques:* Accés desigual a eines digitals, que dificulta l'aprenentatge de l'alumnat que no disposa de recursos tecnològics a casa. Materials digitals que no estan adaptats per a un alumnat amb discapacitats (per exemple, continguts digitals no accessibles per a persones amb discapacitat visual o auditiva). Escassetat de recursos per a una formació en competències digitals bàsiques. Aquestes barreres poden afectar tant l'accés com la participació plena de l'alumnat en la vida escolar. Superar-les implica treballar en la inclusió i en l'adaptació del centre per a garantir una experiència educativa equitativa per a tot l'alumnat.

Barreres d'aprenentatge i assoliment.

- *Curriculars:* Redactar les programacions didàctiques amb el suport dels principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA), relacionar els continguts curriculars a experiències prèvies i fer-los més funcionals i significatius perquè faciliten la generalització d'aprenentatges. Utilitzar major diversitat d'instruments d'avaluació, els quals siguin adequats a la diversitat de l'alumnat.
- *Metodològiques:* Ús de material que facilite diferents formes d'expressió, representació i motivació. Fer servir estratègies per a les intel·ligències múltiples, ritmes d'aprenentatge o estils d'afrontament davant les tasques. Metodologies poc adaptades a la diversitat d'estils d'aprenentatge, que poden desavantatjar l'alumnat amb maneres

específiques d'aprendre (visual, auditiva, cinestèsica). Falta d'adaptació curricular per a un alumnat amb necessitats educatives especials. Mètodes d'ensenyament centrats en l'aprenentatge passiu o poc interactiu, que limita la participació activa. Materials educatius no accessibles. Mancança d'atenció personalitzada o de grups de suport per a alumnes amb dificultats específiques.

- *Recursos (TIC, materials, personals):* Accés limitat a dispositius tecnològics, dificultant l'aprenentatge digital o l'ús de materials didàctics en línia. Continguts digitals no accessibles per a un alumnat amb discapacitats sensorials (per exemple, alumnes amb discapacitat visual o auditiva). Escassetat materials en formats accessibles (braille, àudio, etc.) o en llenguatge simplificat per a alumnes amb necessitats específiques. Mancança d'adaptacions específiques (com ajustos en el ritme de treball, suport visual o auditoris adaptats). Escassetat de professionals especialitzats (professionals d'audició i llenguatge, orientadors/es, educadors/es d'educació especial...) per atendre necessitats específiques.

Barreres de participació i sentit de pertinença.

- *Relacionades amb les interaccions i relacions interpersonals:* Caldria dinamitzar l'ús de metodologies que afavoreixen la participació i la col·laboració permetent un clima d'aula més cooperatiu i d'ajuda mútua. Aïllament o rebuig social, que pot afectar el benestar emocional i la motivació per aprendre. Problemes d'adaptació al grup classe per raons de personalitat o per diferències culturals o de capacitats.
- *Relacionades amb els valors i les normes:* Cal incloure estratègies de suport entre iguals i la seua participació activa en la resolució de conflictes. Diferències culturals que poden generar desconeixement o conflictes amb els valors o normes del sistema educatiu. Expectatives culturals diferents en relació amb el rol de l'escola, l'aprenentatge. Barreres en la integració de l'alumnat d'orígens diversos a causa de prejudicis o manca de sensibilitat
- *D'autoregulació i motivació:* Ús d'estratègies motivacionals per a l'alumnat (continguts relacionats amb idees prèvies, ús d'ajudes conceptuals, diferents formes de presentació dels materials, etc).

3.5. Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.

L'avaluació sociopsicopedagògica és el procediment sistemàtic, planificat i rigorós de recollida i valoració de la informació rellevant, mitjançant el qual, el Departament d'Orientació Educativa i Professional Educativa i Professional, de manera coordinada i col·laborativa amb els equips educatius i altres agents significatius (com la família o professionals externs), identifica de manera precisa les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat. S'inicia en el moment en què, en els contextos escolar, familiar i social, es detecten barreres d'accés, aprenentatge o participació que limiten el desenvolupament de

l'alumnat i, per tant, requereixen l'adopció d'algunes mesures curriculars de nivell III i qual-sevol mesura de nivell IV o prendre decisions pel que fa a la modalitat d'escolarització, una vegada s'ha constatat que les mesures ordinàries de nivell II i III no són suficients.

Aquesta valoració sociopsicopedagògica té caràcter prescriptiu en les situacions següents:

- ✓ Escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- ✓ Es requereixen mesures d'accessibilitat:
 - Amb mitjans específics o singulars.
 - Per a l'adaptació en les proves d'accés, de certificació i d'acreditació en els ensenyaments postobligatoris (PAU, proves d'accés a CF,,,))
- ✓ Per a la realització de mesures personalitzades per a l'aprenentatge:
 - Enriquiment curricular per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
 - Adaptació curricular individual significativa (ACIS) en l'ensenyament obligatori.
 - Programes personalitzats que comporten suports personals especialitzats.
 - Exempcions de qualificació en Batxillerat per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- ✓ Mesures de flexibilització en l'inici o la durada de les etapes educatives:
 - Pròrroga d'escolarització en l'ensenyament obligatori per a alumnat amb necessitats educatives especials.
 - Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
 - Flexibilització en la durada dels cicles formatius de Formació Professional per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
 - Flexibilització de la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- ✓ Altres mesures de resposta que determine reglamentàriament la conselleria competent en matèria d'educació. Sense perjudici d'això, l'avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió del corresponent informe sociopsicopedagògic podran realitzar-se en les situacions en què, no havent d'aplicar cap d'aquestes mesures, calga una identificació precisa de les necessitats específiques de suport educatiu per a donar una resposta més adequada.

El procediment d'avaluació sociopsicopedagògica s'inicia amb la sol·licitud del tutor o tutoria amb la informació obtinguda de l'equip educatiu, de la família, de l'alumnat i, si escau, d'altres agents, i ha d'estar acompanyada de la informació o la documentació que la justifica i la conformitat, per escrit, de la família o els representants legals.

El formulari de sol·licitud ha d'incloure, almenys, una descripció del motiu, les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge detectades, les mesures desenvolupades, els resultats obtinguts, el desenvolupament competencial i, si escau, les habilitats d'interacció amb l'entorn. Per a complimentar la sol·licitud, la tutora o el tutor pot tindre l'assessorament del Departament d'Orientació Educativa i Professional. El model a omplir és el document 5 que es pot trobar al següent enllaç: [Documents prescriptius Reso NESE-NCD](#)

Rebuda la sol·licitud, l'especialista en Orientació Educativa ha de coordinar el procés d'avaluació sociopsicopedagògica, que implica la recollida i la valoració d'informació de l'alumnat i dels diferents agents, entitats i serveis, referida als diversos contextos de desenvolupament, amb l'objecte de realitzar una identificació precisa de les necessitats educatives. El personal especialitzat de suport ha d'aportar la informació necessària i col·laborar, dins de l'àmbit de competència d'aquest. En el cas que siga necessària la col·laboració del personal especialitzat de suport adscrit al servei psicopedagògic escolar de la zona, l'especialista en Orientació Educativa del centre ha de fer-ne la sol·licitud, per escrit i amb el vistiplau de la direcció o la titularitat del centre, a la direcció del servei psicopedagògic escolar corresponent.

Si és necessària la col·laboració dels serveis socials, sanitaris o altres serveis educatius, l'especialista en Orientació Educativa ha de remetre una sol·licitud de col·laboració, a través de la família o pels mitjans establits i protocol·litzats reglamentàriament per l'Administració.

Finalitzat el procés de recollida i valoració funcional de les dades obtingudes, el Departament d'Orientació Educativa i Professional n'ha d'emetre, en el termini màxim de 30 dies naturals des de la formalització de la sol·licitud, l'informe sociopsicopedagògic, llevat que les circumstàncies degudament justificades ho impedisquen.

Si de l'avaluació es conclou que l'alumna o el alumne no presenta necessitats específiques de suport educatiu o necessitats de compensació de desigualtats que requereixen de les mesures abans esmentades, l'informe ha de proposar les mesures de resposta més adients i les orientacions a l'equip educatiu i a la família o els representants legals per a dur-les a terme.

Si de l'avaluació es conclou que l'alumna o el alumne presenta necessitats específiques de suport educatiu o de compensació de desigualtats que sí requereixen de les mesures prescrites, l'informe ha d'incloure, a més, en els supòsits que es determinen en l'article 8 de l'Ordre 20/2019, la proposta del pla d'actuació personalitzat. Si l'alumnat amb necessitats educatives especials es troba en algun dels supòsits que recull l'article 46 de l'Ordre 20/2019, s'ha de tramitar el dictamen d'escolarització.

Una vegada emés l'informe psicopedagògic, l'especialista en Orientació Educativa ha d'informar la tutora o el tutor i l'equip educatiu de les conclusions i la proposta de les mesures educatives, dels suports i, si és procedent, del pla d'actuació personalitzat. Així mateix, ha de realitzar el tràmit d'audiència preceptiu amb la família, els representants legals o l'alumnat, en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil, del qual ha de deixar constància per escrit per a informar-los de les conclusions, facilitar l'assessorament i l'acompanyament necessaris, demanar la seua opinió i promoure la seua col·laboració, tot considerant les possibilitats de participació i els objectius de la intervenció.

Per a realitzar el tràmit d'audiència, l'especialista en Orientació Educativa pot tindre la col·laboració de la tutora o el tutor i qualsevol altres agent que considere necessari.

Les famílies, els representants legals i l'alumnat, en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil, tenen dret a rebre una còpia en format accessible de l'informe sociopsicopedagògic, de la qual cosa s'ha de deixar constància per escrit amb el vistiplau de la direcció o la titularitat del centre.

L'avaluació i l'informe sociopsicopedagògic s'han d'actualitzar sempre que s'hagen de modificar les mesures proposades, incorporar-ne d'altres que requereixen preceptivament una avaluació sociopsicopedagògica i en els canvis d'etapa.

L'especialista en Orientació Educativa ha de mantindre informada la comissió de coordinació pedagògica de les avaluacions sociopsicopedagògiques realitzades i de les mesures proposades en cada cas.

Un resum d'aquest procés es pot veure en la següent infografia: [CARTELLS CTO DESEMBRE](#)

4. MESURES, ACTUACIONS, PLANS I PROGRAMES

D'acord amb el **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià i tenint en compte el que estableix **l'article 98.1 del Decret 252/2019; el Pla d'actuació per a la millora (PAM)**, considerat com a la part pedagògica de la PGA, **les mesures** de resposta educativa per a la inclusió **s'organitzen en quatre nivells de resposta, amb caràcter sumatiu i progressiu, que van de més generals i ordinàries a més específiques i/o extraordinàries.**

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistèmic que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres que en limiten el desenvolupament i, d'aquesta manera, donar una resposta personalitzada a les necessitats que té.

Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció, i les dimensions d'accés, aprenentatge i participació recollides en les línies generals d'actuació del mateix decret. Així tenim:

- *Mesures de nivell I:* Mesures que impliquen els processos de planificació, la gestió general i l'organització dels suports del centre.
- *Mesures de nivell II:* Mesures generals programades per a un grup-classe que impliquen suports ordinaris.
- *Mesures de nivell III:* Mesures adreçades a l'alumnat que requereix una resposta diferenciada, individualment o en grup, que impliquen suports ordinaris addicionals.
- *Mesures de nivell IV:* Mesures adreçades a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals.

A més a més, les dimensions d'accés, aprenentatge i participació es refereixen a:

- *Mesures d'accés:* Tenen com a objecte assegurar la presència de tot l'alumnat en totes les experiències educatives que es desenvolupen en el centre.
- *Mesures d'aprenentatge:* fan referència a l'organització de les mesures curriculars.
- *Mesures de participació:* Tenen com a objecte implementar la cultura i els valors de l'educació inclusiva en les pràctiques educatives.

4.1. *Nivell de resposta I*

En aquest nivell, les actuacions dirigides a tota la comunitat educativa tenen com a finalitat principal promoure la inclusió de tot l'alumnat i afavorir la seva participació activa a les aules. Aquestes iniciatives s'integren en els documents oficials del centre, com ara el Projecte Educatiu de Centre (PEC) i el Pla d'Actuació per a la Millora (PAM), i són impulsades pels diferents òrgans de govern, coordinació i participació. Es tracta d'accions amb un enfocament integrador que prioritzen l'equitat i la cohesió, requerint una planificació detallada, una gestió organitzativa eficient i la provisió adequada de suports necessaris.

Aquestes mesures, dissenyades a nivell institucional, tenen com a objectiu garantir un entorn inclusiu on cada alumne i alumna puga aprendre i participar plenament, assegurant una educació accessible, equitativa i de qualitat per a tothom.

Les mesures de nivell I del nostre centre es fonamenten en els següents aspectes:

ACCÉS	APRENTATGE	PARTICIPACIÓ
1. Prevenció de l'abandonament escolar: programa d'absentisme escolar. 2. Organització de l'optativitat. 3. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular. 4. Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha al centre i en la societat. 5. Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals.	6. Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió: metodologies actives, actuacions d'èxit. 7. Formació per a la inclusió. 8. Mesures d'acolliment i continuïtat entre nivells, cicles, etapes i modalitats 9. Impuls de les TICS 10. Mesures de suport: reforços i desdobles	11. Sensibilització e informació sobre: pla de convivència e igualtat, NOF, .. 12. Protocols: d'atenció sanitària, d'acollida de l'alumnat nouvingut... 13. Projecte Benestar Emocional 14. Agenda 20-30

1. Prevenció de l'abandonament escolar: programa d'absentisme. En col·laboració amb la MASSMA es duu a terme un seguiment de l'alumnat que presenta faltes injustificades greus en la seua assistència al centre en l'etapa de secundària.
2. Organització de l'optativitat: L'oferta de matèries optatives per als cursos de l'Educació Secundària Obligatòria està regulada en els articles 10 i 12 del Decret 107/2022. En este sentit, s'haurà de tindre en compte el Decret 66/2024, de 21 de juny, del Consell, pel qual es modifica el Decret 107/2022, de 5 d'agost. Així mateix, cal ajustar-se al que disposa el capítol VII del títol II de l'Orde 19/2023, de 29 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen els procediments derivats del Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'establixen l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria, i del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'establixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat, així com l'organització i el funcionament del Batxillerat nocturn i a distància a la Comunitat Valenciana. Oferim matèries optatives dins del currículum des de l'inici de l'educació secundària com a via perquè l'alumnat curse matèries en les que té més interessos, motivació i aptituds cap a eixos aprenentatges. Aquesta oferta amplia l'orientació de l'alumnat, facilita la seua transició a la vida activa i contribueix a l'adquisició de les competències bàsiques i a la consecució dels objectius generals de l'etapa. Per tant, també es tracta el fet que mitjançant aquestes matèries, l'aprenentatge siga percebut per l'alumnat com més motivador i per tant s'allunye de la possibilitat d'abandonament escolar.
La seua concreció es realitza en funció dels recursos humans i materials del centre i seguint els criteris establits per COCOPE, com marca la normativa vigent. Anualment es valora l'oferta, sent susceptible de remodelació.
3. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular (*Veure el punt 8.1 del PEC*).
4. Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha al centre i en la societat: Formació de sensibilització d'inclusió al Claustre, participació de la UECO i CFGBI en totes les activitats del centre, celebració dels dies commemoratius que són importants per al centre: dia de la diversitat funcional, dia dels drets humans, dia sense cotxes, dia de la Pau, dia de la Dona...
5. Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals (responsabilitats i coordinacions internes i externes): Organització de recursos fomentant la inclusió dins de l'aula, agrupaments heterogenis, coordinacions internes (reunions seguiment i avaluació dels PAPs, reunions Equip docent,...).
6. Criteris pedagògics per a la presentació dels continguts que garantisquen l'accessibilitat universal (física, cognitiva, sensorial i emocional) i sota els principis d'implicació, representació, acció i expressió del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA): Afavorir l'accessibilitat física als espais, accessibilitat sensorial i cognitiva a través de pictogra-

mes, diferents nivells de vocabulari o maneres de donar instruccions. Tota la informació escrita del centre tractarà de complir les condicions d'accessibilitat universal necessàries perquè les persones destinatàries puguin accedir i comprendre el contingut, posant especial èmfasi en la ubicació i organització de la informació, els contrastos de color, la grandària de la lletra i la senzillesa del llenguatge, entre altres. Es tindran en compte les condicions d'accessibilitat en l'àmbit de la informació digital: [Guia Accessibilitat Digital_Inclusió Educativa 2020](#).

Proposar diferents activitats per aconseguir un mateix objectiu, tindre en compte els diferents nivells de competències de l'alumnat en el plantejament d'activitats, avaluar el procés i el progrés de l'alumnat tant com el resultat, utilitzar la interacció, les activitats en grup i cooperació per a proposar tasques, facilitar les pautes de correcció i utilitzar l'auto-avaluació i/o coavaluació...

7. Formació per a la inclusió: Detectem les necessitats formatives i planifiquem accions dirigides a tots els membres de la Comunitat Educativa que donen suport a la progressiva transformació cap a la inclusió.
8. Mesures d'acolliment i continuïtat entre nivells, cicles, etapes i modalitats: *(Veure punt 8.6 del PEC)*.
9. Impuls de les TICS: Les TIC han esdevingut en els darrers anys una eina imprescindible que ha influït molt positivament en diversos àmbits de la vida quotidiana i educativa. Aquestes tecnologies han facilitat l'accés a la informació, promogut un model de desenvolupament més eficient i competitiu, i fomentat la sociabilitat. A més, han contribuït al sorgiment d'una nova societat que transforma les formes tradicionals de relació, l'accés al mercat laboral i les maneres d'adquirir informació, coneixement i educació. En l'àmbit educatiu, els beneficis aportats per les TIC són nombrosos, i les possibilitats futures encara més grans si es desenvolupen plans adequats que reconeguen la seua funció medidora i el seu potencial com a eina per complementar el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest enfocament pot ajudar a construir una educació més igualitària i justa. Per això, l'adequació de les aules i la inversió en recursos TIC són mesures essencials per transformar l'educació i adaptar-la a les necessitats del segle XXI. La incorporació de recursos TIC permet implementar metodologies actives, com el treball cooperatiu. A més, els recursos digitals faciliten un aprenentatge més personalitzat, adaptat al ritme i necessitats de cada alumne/a. Paral·lelament, el foment de la competència digital, tant de l'alumnat com del professorat, ens prepara per a un futur laboral cada vegada més digitalitzat, on les habilitats tecnològiques són imprescindibles.
10. Mesures de suport: reforços i desdobles. La diversitat als primers cursos de l'ESO és evident, amb un estudiantat que presenta ritmes i necessitats educatives diverses. Aquesta etapa constitueix un moment clau per atendre la diversitat mitjançant programes d'inclusió i suport específic. L'objectiu principal és facilitar l'adaptació de l'alumnat en aquesta fase de transició, ja que sovint poden sentir-se desbordats pels canvis i re-

quereixen suport addicional per habitar-se a les noves dinàmiques d'estudi i organització. A més, és fonamental previndre el fracàs escolar i establir una base sòlida, ja que els primers cursos de l'ESO se centren en reforçar les competències bàsiques en lectura, escriptura, matemàtiques i habilitats socials. Aquests fonaments són crucials per garantir l'èxit en cursos posteriors. Per aquesta raó, al nostre centre concentrem la major part dels recursos en 1r i 2n d'ESO, responnent a les necessitats específiques de l'alumnat d'aquestes edats. En cas que queden recursos disponibles, aquests s'aplicarien progressivament a 3r i 4t d'ESO, seguint aquest ordre de prioritat.

11. Sensibilització e informació sobre: pla de convivència e igualtat, NOF,...

12. Protocols: Protocols establerts per afavorir el sentit de pertinença, participació i benestar al centre:

- Protocol de suport, assessorament i acompanyament al personal dels centres educatius davant d'agressions produïdes per l'exercici de les seues funcions.
- Protocol d'actuacions en l'àmbit educatiu davant situacions de crisi.
- Procediments derivats de l'aplicació del Decret 195/2022 d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià.
- Protocol d'actuació davant situacions d'absentisme escolar.
- Protocol per a la intervenció en autolesions i conductes de suïcidi.
- Full de notificació per a l'atenció socioeducativa i protecció de l'alumnat menor d'edat.
- Protocol d'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana.
- Protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Model d'actuació per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.
- Model d'actuació en situacions de possible assetjament i intimidació entre alumnes.
- Model d'actuació davant de l'alumnat que presenta alteracions greus de la convivència; baralles, agressions, i/o vandalisme.
- Model d'actuació davant de situacions on es detecta maltractament infantil.
- Model d'actuació davant de situacions on es detecta violència de gènere en l'àmbit educatiu.
- Model d'actuació a seguir en el cas que el Personal Docent i/o PAS dependent de la Conselleria d'Educació siga objecte d'acció il·lícita en ocasió de l'exercici del seu càrrec o funció.
- Model d'actuació davant de qualsevol situació de violència greu, originada fora del centre escolar.
- Model de comunicació al Ministeri Fiscal.
- Protocol d'actuació per a la detecció de conductes d'abús o tràfic de drogues i altres addiccions.
- Models de comunicació per a la participació dels agents externs.

12. Projecte de Benestar Emocional

13. Agenda 20-30: El projecte té l'objectiu de conscienciar i informar a l'alumnat sobre la importància de la sostenibilitat per a conformar un futur millor. La línia de treball se centra en millorar el coneixement de l'alumnat al voltant dels objectius de desenvolupament sostenible, incidint en la gestió dels residus, el tipus i quantitat de residus produïts i reduir aquests alhora que aconseguir un centre més net i sostenible.

4.2. Nivell de resposta II

Dirigit a tot l'alumnat d'un grup-classe, aquest nivell d'intervenció té com a objectiu implementar mesures inclusives que afavorisquen el desenvolupament acadèmic i personal de tot el grup. Les accions són gestionades pel professorat del grup i requereixen una planificació i avaluació sistemàtica per garantir-ne l'eficàcia.

L'equip docent és responsable de dissenyar, aplicar i revisar aquestes mesures, mentre que la coordinació recau en el professorat tutor. Aquest tutor/a compta amb l'assessorament del Departament d'Orientació, que aporta suport en inclusió, orientació acadèmica i estratègies pedagògiques, i amb la col·laboració d'agents externs, com especialistes en educació emocional o mediació, si cal.

Les intervencions es duen a terme amb els recursos ordinaris del centre, integrant-les dins de les programacions d'aula. A més, estan vinculades a documents i plans del centre, com el Pla d'Acció Tutorial (PAT) i el Pla d'Igualtat i Convivència, que defineixen pautes per fomentar la cohesió social i el respecte dins del grup-classe.

Aquest nivell és essencial per promoure un entorn d'aprenentatge inclusiu i de convivència al grup-classe, mitjançant estratègies pedagògiques que potenciïn la participació activa i el desenvolupament personal de tot l'alumnat.

ACCÉS	APRENENTATGE	PARTICIPACIÓ
1. Programes preventius de promoció de la salut: PIES, prevenció de conductes addictives, etc. 2. Coordinació del tutor/a amb l'equip docent i el DOEP. 3. Control de l'assistència.	4. Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.	5. Tutoria 6. POAP 7. Activitats per a la participació de l'alumnat del grup en estructures del centre: delegats 8. TEI 9. Mediació

1. Programes preventius de promoció de la salut: Tots els cursos en 2n i 3r ESO es duu a terme el programa d'intervenció en educació sexual a càrrec de Salut Pública, d'altra

banda, des de la Mancomunitat en fan xerrades sobre prevenció en el consum de substàncies addictives, des de la Guàrdia Civil, xerrades de bon ús de les noves tecnologies...

2. Coordinació del tutor/a amb l'equip docent i el DOEP. Des del departament d'Orientació es realitzen reunions quinzenals amb els tutors/es d'ESO i Batxillerat. A més es convoquen reunions d'equips docents sempre que siga necessari. La comunicació de l'equip docent és fluïda mitjançant la plataforma AULES
3. Control de l'assistència. Es seguirà el protocol establert per Conselleria: Protocols - Inclusión Educativa - Generalitat Valenciana

4. Adequació personalitzada de les programacions didàctiques: Comporten la planificació de unitats didàctiques i activitats curriculars considerant la totalitat de l'alumnat del grup-classe.

Aquestes unitats i activitats es fan en diferents nivells d'amplitud, formes de representació i expressió, amb la utilització de diverses metodologies, activitats i instruments d'avaluació. Tenint present el DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria i el DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de Batxillerat, el DECRET 66/2024, de 21 de juny, del Consell, pel qual es modifica el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, i l'Orde 19/2023, de 29 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen els procediments derivats del Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, i del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, els diferents Departaments Didàctics concreten les seues propostes pedagògiques, atenent a les característiques i necessitats del centre en general i de l'alumnat en particular.

Tots els Departaments han de treballar en la línia d'establir una programació adaptada al grup classe i a la diversitat present en aquest, buscant fórmules d'organització i treball per elaborar i revisar la concreció curricular d'etapa.

L'avaluació inicial ha de servir per detectar les necessitats de l'alumnat i les barreres que impedeixen la participació, accés i aprenentatge d'aquest, per tal d'establir el punt de partida en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, els diferents departaments didàctics han de determinar, amb les mesures i metodologia que consideren més adient, el nivell actual de competència curricular del seu alumnat, per tal de poder programar un ensenyament adient a les necessitats d'aquest.

5. Tutoria: Als diferents grups d'acord amb l'horari lectiu, hi ha una hora setmanal destinada a sessions de tutoria en funció del nivell educatiu. L'acció tutorial és una eina bàsica d'atenció a la diversitat ja que ens permet mitjançant activitats diverses respondre a la heterogeneïtat de característiques que presenta qualsevol grup. La tutoria ha de ser un espai d'expressió, cohesió grupal i reforçament de l'autoconcepte i l'autoestima, a més

d'adquisició d'eines per a la gestió emocional i habilitats socials. (Veure punt 8.8. del PEC).

6. Actuacions d'orientació acadèmica i professional:

Dintre de l'acció tutorial, també s'inclouen activitats que fan referència a la informació i assessorament acadèmic i professional de l'alumnat, especialment a aquell que ha de prendre decisions enfront de diverses opcions educatives o especialitats.

Aquestes activitats també són planificades pel Departament d'Orientació. Cal assegurar que l'orientació siga igualitària i garantisca una presa de decisions lliure d'estereotips de gènere.

7. Tutoria entre iguals: Es basa en l'ajuda i l'acompanyament que un estudiant major ofereix a un altre menor. Se centra en el desenvolupament de la intel·ligència emocional, en l'escolta activa i en la creació de xarxes d'afecte i suport entre l'alumnat. És una forma d'implicació de l'alumnat en la creació d'un clima de benestar en el qual tots poden aprendre i créixer com a persones.
8. Activitats per a la participació de l'alumnat del grup en estructures del centre: consell de delegades i delegats: es forma la setmana del 9 d'octubre cada curs, preferentment amb una delegada i un delegat
9. Mediació: És una eina per a previndre i abordar conflictes no constitutius de delictes, que inclou la formació voluntària de l'alumnat i dels docents, amb la qual l'alumnat participant adquireix protagonisme en la prevenció i la millora del clima escolar. És una negociació estructurada i guiada per una tercera persona, que facilita el procés de comunicació, ajudant les parts a definir clarament el seu problema, a comprendre els interessos de cadascuna, i a generar opcions dirigides cap a un possible acord o, almenys, cap a un major enteniment. Durant el procés de mediació, les parts tenen l'oportunitat d'explicar el seu punt de vista, les seues preocupacions, necessitats i interessos, proporcionant-los l'oportunitat per a expressar els seus sentiments i sentir-se escoltades. Les persones mediadores no imposen una solució al problema, són les parts les que mantenen sempre la responsabilitat de prendre la seua pròpia decisió. L'organització de la mediació és responsabilitat de la coordinació d'igualtat i convivència.

4.3. Nivell de resposta III

Aquest nivell està dissenyat per atendre les necessitats de l'alumnat que requereix una atenció més personalitzada, ja siga de manera individual o en xicotets grups, garantint així un suport adequat a les seues característiques. Tot i ser més específic que el Nivell II, continua integrat dins el marc ordinari del centre, complementat amb suports addicionals per reforçar l'atenció general.

La planificació, implementació i avaluació d'aquestes mesures són responsabilitat de l'equip docent, sota la coordinació del professorat tutor. El Departament d'Orientació contribueix assessorant sobre l'atenció a la diversitat i l'aplicació d'estratègies pedagògiques adaptades. Quan cal, també s'hi implica professorat especialitzat, com professionals de Pedagogia Terapèutica o d'Audició i Llenguatge, i es pot comptar amb la col·laboració d'agents externs per abordar necessitats específiques.

Aquestes accions s'integren en el Projecte Educatiu de Centre (PEC) i es concreten en el Pla d'Actuació per a la Millora (PAM), garantint que estan alineades amb els objectius i els recursos del centre. Aquest nivell d'intervenció és clau per proporcionar a cada alumne el suport necessari per assolir els objectius educatius en un entorn inclusiu i adaptable.

ACCÉS	APRENTATGE	PARTICIPACIÓ
1. Atenció domiciliària 2. Mesures per a esportistes d'alt nivell, rendiment o d'elit. 3. Mesures per a alumnat que compagina estudis d'ESO i Batx amb ensenyaments professionals de música i dansa.	4. Pla específic de reforç per a l'alumnat que promociona amb àrees suspeses. 5. Permanència d'un any més en el mateix curs per a l'ESO i Batxillerat: pla específic de reforç 6. Enriquiment curricular 7. Reforç pedagògic 8. Flexibilització en l'escolarització per a alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu 9. Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut. 10. PAC 11. PDC 12. CFGB Inclusiu	13. Notificació de possibles situacions de desprotecció de menors detectades des de l'àmbit educatiu. 14. Alumnat amb mesures judicials

1. Atenció domiciliària: L'alumnat escolaritzat en l'ESO i Batxillerat que no pot assistir al centre perquè es troba en una situació de convalescència de llarga durada, per prescripció facultativa, es posa en funcionament les mesures d'atenció en el seu domicili.

2. Mesures per a esportistes d'alt nivell, rendiment o d'elit: Amb la finalitat d'afavorir la compatibilitat de la seua activitat esportiva amb la seua activitat acadèmica, per a l'alumnat esmentat en el títol d'aquest article, a banda del que s'estableix en la normativa vigent que regula les mesures de suport a esportistes d'elit i al personal tècnic, entrenador, arbitral i jutge d'elit, es poden adoptar la convalidació de matèries curriculars amb la pràctica esportiva amb les condicions que la normativa vigent estipule.

3. Mesures per a alumnat que compagina estudis d'ESO i Batx amb ensenyaments professionals de música i dansa: Amb la finalitat d'afavorir la compatibilitat i la simultaneïtat dels estudis d'ensenyaments professionals de dansa i de música, per a aquest alumnat poden adoptar-se diferents mesures relatives a la convalidació i l'exempció de matèries.

4. Pla específic de reforç per a l'alumnat que promociona amb àrees suspeses. Per a l'alumnat que se li aplica aquesta mesura, l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, ha d'elaborar un Pla específic de reforç, que facilite la inclusió socioeducativa, la superació de les barreres i la continuació amb aprofitament dels seus estudis.

Els departaments en les seues propostes pedagògiques contemplaran un apartat on s'especifica i concreta les actuacions, criteris i procediments d'avaluació per a recuperar la matèria, de tot això s'informarà la família. Les accions de coordinació per a executar aquest pla són les següents:

- Caps de departament: Se'ls proporciona un llistat amb tots els alumnes/as que tenen alguna matèria pendent del departament del qual són caps. Amb aquest llistat se'ls demana:

- Que localitzen als/les alumnes que, tenint una matèria pendent pertanyent al departament, enguany no estan matriculats/des en cap matèria del departament, per a així, comunicar-los el procediment que han de seguir per a recuperar aquesta matèria.

- Que localitzen als/les alumnes amb pendents i que estan matriculats/des en matèries del departament perquè el seu professorat els done les pautes necessàries per a recuperar la matèria.

Una vegada localitzat aquest alumnat, els facilitarà unes indicacions i una temporització d'activitats per a superar la matèria.

- Tutors/es: Se'ls proporciona un llistat amb tots els/les alumnes que tenen alguna matèria pendent del grup del qual són tutors/es. Amb aquest llistat se'ls demana:

- Que els recorden als/les alumnes les matèries que tenen pendents.

- Que els recorden als/les alumnes les dates dels exàmens.

- Que els indiquen als/les alumnes que pregunten com es recupera la matèria.

- Per a fer el seguiment d'aquests plans el tutor/a omplirà el document que figura en l'Annex I.

5. Permanència d'un any més en el mateix curs per a l'ESO i Batxillerat: pla específic de reforç. Per a l'alumnat que se li aplica aquesta mesura, l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor, ha d'elaborar un Pla específic de reforç, que facilite la inclusió socioeducativa, la superació de les barreres i la continuació amb aprofitament dels seus estudis. Per a fer el seguiment d'aquests plans el tutor/a omplirà el document que figura en l'Annex I

6. Enriquiment curricular: Dirigit a l'alumnat amb altes capacitats Intel·lectuals degudament identificats pels serveis d'orientació. Consisteix en l'ampliació dels objectius i continguts de les diferents àrees i matèries, la flexibilitat dels instruments i els criteris d'avaluació i

l'ús d'una metodologia específica. Aquesta mesura té com a referència el currículum del nivell educatiu que cursa l'alumne/a. Es tracta de plantejar activitats i tasques que suposen posar en funcionament processos de major complexitat. A més, contempla la creativitat com un dels elements fonamentals a treballar a l'aula. Consisteix en oferir activitats i tasques en substitució d'altres proposades per a la resta d'alumnat, permetent respostes obertes i alternatives, entrelaçant àrees de coneixement. A nivell d'aula, cal contemplar la possibilitat de crear espais diferenciats per a la realització d'activitats diverses, amb el material pertinent, flexibilitat i heterogeneïtat en els agrupaments. A nivell metodològic podem fer ús de la combinació de diferents metodologies (expositiva, interactiva, per descobriment), permetre un procés d'ensenyament/aprenentatge centrat en els processos, més que en els continguts, proposar activitats per estimular el pensament divergent.

7. Flexibilització en l'escolarització per a alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu: Basem aquesta mesura en l'article 31 de l'Ordre 20/2019. L'alumnat que s'incorpora tardanament a l'ensenyament obligatori i que, per aquesta circumstància, presenta un desenvolupament competencial, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència el currículum corresponent a la seua edat, pot escolaritzar-se transitòriament en un curs inferior al que li correspon.
8. Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut: Poden organitzar-se programes intensius de caràcter grupal destinats a l'adquisició de la competència lingüística, tot considerant que aquesta atenció específica ha de ser simultània a l'atenció de l'alumnat en els seus grups ordinaris de referència. El tutor/a, oït l'equip docent, amb l'assessorament del departament d'orientació i el vistiplau de la direcció del centre, pot disposar que no s'avaluen les matèries que s'establisquen durant el trimestre en què es matricula i el trimestre següent a la incorporació de l'alumne/a.
9. Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut: D'acord amb la Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana, al centre s'han organitzat una sèrie de mesures educatives i socials que pretenen afavorir la integració d'aquest alumnat. Una d'aquestes mesures és el suport lingüístic, dut a terme per professorat del centre. Aquesta mesura tracta de facilitar ferramentes a l'alumnat per tal que assolisca una competència lingüística mínima que li permeta comunicar-se al centre. El suport es realitza en petit grup, conformat per alumnat nouvingut.
L'escolarització de l'alumnat que s'incorpora de forma tardana al sistema educatiu es realitzarà atenent les circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic.
Quan l'alumnat presente greus carències en la llengua d'escolarització del centre, rebrà una atenció específica que serà, en tot cas, simultània a la seua escolarització en els

grups ordinaris, amb els quals compartiran el major temps possible de l'horari setmanal, els que presenten un desfasament en el seu nivell de competència curricular de més de dos anys, podran ser escolaritzats en el curs inferior a què els correspondria per edat.

Per a aquest alumnat s'adoptaran les mesures de reforç necessàries que faciliten la seua integració escolar i la recuperació del seu desfasament i li permeten continuar amb aprofitament els seus estudis. En el cas de superar el dit desfasament, s'incorporaran als cursos corresponent a la seua edat.

Serà preceptiva l'avaluació d'aquest alumnat, si bé, el seu tutor/a oït l'equip docent, assessorat pel departament d'Orientació, i amb el vistiplau de la direcció, podrà determinar la seua no avaluació en les matèries que s'establisca, durant els primers mesos després de la incorporació de l'alumnat i quan el seu grau de desconeixement de la llengua vehicular de l'ensenyament ho aconselle. En aquest supòsit, en els documents oficials d'avaluació i en la informació a les famílies dels resultats de l'avaluació, es farà constar aquesta circumstància, així com les adaptacions curriculars i actuacions docents efectuades respecte d'això. Però a fi de facilitar la seua integració en el curs corresponent, es desenvoluparan de manera que progressivament l'alumne/a romanga el major temps possible en el grup ordinari de referència. Estos programes seguiran una metodologia basada en el reforç de les assignatures instrumentals i el treball interdisciplinari.

Atenent a la Llei de Llibertat educativa l'alumnat podrà sol·licitar l'exempció del valencià en els termes que la llei descriu.

L'alumnat que sol·licite l'exempció de l'avaluació i qualificació del valencià, o els representants legals del qual ho sol·liciten si este és menor d'edat, mitjançant l'acreditació fefaent de residència temporal, d'acord amb el procediment i documentació que establisca la conselleria competent en matèria d'educació, en els termes municipals de predomini lingüístic valencià, declarats com a tals en l'article 35 de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, podrà sol·licitar esta exempció durant un màxim de tres cursos escolars consecutius.

A més dels supòsits arrellegats en l'article 24 de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, l'alumnat d'incorporació tardana que s'escolaritze per primera vegada a la Comunitat Valenciana, procedent d'una altra comunitat autònoma o d'un sistema educatiu estranger, podrà sol·licitar l'exempció de l'avaluació i qualificació del valencià durant el curs escolar en què es produísca la seua incorporació, així com durant el curs escolar immediatament següent. Este dret haurà de ser exercit pels seus representants legals en cas d'alumnat menor edat. En els cursos escolars successius després de la incorporació i la sol·licitud de l'exempció de l'avaluació i qualificació del valencià, se li haurà de realitzar una adaptació d'accés en esta àrea o matèria.

En les proves o avaluacions que es realitzen a l'efecte d'admissió a la universitat, l'alumnat que no haja sigut avaluat en esta matèria durant algun dels tres últims cursos escolars, per no haver-la cursada o per haver-ne obtingut l'exempció de l'avaluació i la qualificació, té dret a sol·licitar l'exempció de la prova de valencià.

10. Programa d'Aula Compartida (PAC): Aquest programa està dirigit a l'alumnat en risc d'exclusió social, amb comportaments disruptius, dificultats per adaptar-se al medi escolar i tendència a l'absentisme crònic o abandonament escolar. Els seus objectius inclouen reduir l'absentisme mitjançant una oferta educativa diversa i adaptada, prevenir l'abandonament escolar prematur, fomentar la integració socioeducativa, reforçar competències clau i tractar comportaments disruptius. A més, es pretén crear un espai alternatiu per millorar l'experiència educativa de l'alumnat i establir col·laboracions amb administracions i altres entitats per afavorir el seu desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional.

Pel que fa a les condicions d'accés, els requisits es detallen en l'article 19 del Decret 107/2022 i, en matèria de disseny curricular, avaluació, promoció, recursos i col·laboracions, s'ha de complir el que estipula el capítol VI del Títol II de l'Ordre 19/2023.

Els requisits d'accés per als estudiants són:

- ◆ Presentar dificultats d'adaptació al medi escolar, amb risc d'exclusió social, conductes disruptives o violentes, i tendència a l'absentisme o l'abandonament escolar. Aquest alumnat, tot i tenir escasses expectatives de graduació en ESO, té la voluntat d'integrar-se al món laboral.
- ◆ Haver cursat almenys el primer curs d'ESO.
- ◆ Tenir entre 14 i 16 anys, o complir-los durant l'any natural d'incorporació al programa.
- ◆ Haver-se aplicat prèviament altres mesures d'atenció a la diversitat sense haver aconseguit una adaptació escolar satisfactòria.
- ◆ Requerir avaluació acadèmica, proposta favorable de l'equip educatiu i autorització per part de la direcció del centre, detallant les mesures prèvies adoptades.

L'alumnat pot romandre en el PAC fins a acabar el curs en què compleix els 16 anys. Si el progrés és positiu, l'equip educatiu, assessorats pel departament d'orientació, podrà autoritzar la seua permanència un any més. En finalitzar el programa, l'alumnat pot continuar la seua formació educativa o accedir al món laboral, amb l'opció de cursar un cicle formatiu de grau bàsic si mostra una actitud positiva cap als estudis.

El procediment per a la incorporació al PAC és el següent:

- (1) La direcció d'estudis, en col·laboració amb tutors/es, l'equip docent i el departament d'orientació, selecciona els alumnes de 1r i 2n d'ESO que compleixin els requisits.
- (2) Una vegada seleccionats, les famílies seran informades sobre la possible incorporació al programa.
- (3) Si les famílies estan d'acord, signaran una autorització d'accés al PAC, en un acte on estaran presents la direcció d'estudis i/o algun membre de Departament d'Orientació, el tutor/a, les famílies i l'alumne/a.
- (4) L'alumnat que complisca els requisits però no puguin accedir per falta d'aforament seran inclosos en una llista d'espera, cobrant-se les places vacants si s'escau.

11. Programa de Diversificació Curricular: És una mesura grupal orientada a la consecució del títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria per part de l'alumnat que presenta dificultats rellevants d'aprenentatge després d'haver rebut, si és el cas, mesures de suport en el primer o segon curs de l'ESO, o al que esta mesura de resposta educativa per a la inclusió li siga favorable per a l'obtenció del títol. El programa es desenvolupa per àmbits.

Pot accedir a 3r ESO-PDC l'alumnat que es trobe en una de les situacions següents i que siga proposat per l'equip docent per considerar que és l'opció més adequada per a finalitzar amb èxit l'etapa i obtindre el títol de graduat o graduada en l'ESO:

- Ha cursat 2n curs de l'ESO i no està en condicions de promocionar al curs següent.
- Ha cursat 3r curs de l'ESO i no està en condicions de promocionar al curs següent.

Excepcionalment, pot accedir a 4t ESO-PDC l'alumnat que ha cursat 4t curs de l'ESO i no està en condicions de titular.

La incorporació a este programa requereix d'un informe d'idoneïtat que cal realitzar una vegada oït el mateix alumne o alumna, i ha de comptar amb la conformitat de la família o del tutor o tutora legal.

La incorporació a este programa requereix d'un informe d'idoneïtat que cal realitzar una vegada oït el mateix alumne o alumna, i ha de comptar amb la conformitat de la família o del tutor o tutora legal.

12. Cicle Formatiu de Grau Bàsic Inclusiu de Serveis Administratius: Aquest Cicle de Formació Professional naix amb l'objecte d'experimentar un model de formació propi a la Comunitat Valenciana basat en la flexibilització curricular i l'adaptació de la Formació Professional de Grau Bàsic per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, tal com s'estableix a l'article 1 de la resolució de 19 de maig de 2023 de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional.

Podrà accedir a aquests cicles de formació professional bàsica inclusiva l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, que complisca amb alguna de les característiques i criteris següents:

- a) Persones de 17 a 21 anys amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat intel·lectual lleu o moderada, discapacitat sensorial, discapacitat física o alteracions greus de la conducta.
- b) Persones de 17 a 26 anys sense cap titulació i no escolaritzat en el curs anterior.
- c) Menors no acompanyats i que per edat estiguen exclosos de l'escolarització obligatòria.

El CFGBI, s'estructura a través d'un ABP denominat «Reproxebic».

13. Notificació de possibles situacions de desprotecció de menors detectades des de l'àmbit educatiu: Es seguirà el protocol establert per Conselleria.

14. Alumnat amb mesures judicials: Les mesures per a la compensació de desigualtats, ocasionades per situacions de desprotecció, mesures judicials o altres, comporten la selecció de les mesures educatives més adients i la necessària col·laboració del centre

educatiu amb les institucions de l'entorn i amb les famílies. Entre aquestes entitats, podem trobar Serveis Socials de la Mancomunitat (Massma) i altres entitats que ofereixen programes. Segons les característiques i la casuística que origina la desigualtat, caldrà aplicar unes o altres mesures de suport. Entre aquestes, destaquen: plans d'entorn; protocols de prevenció i control d'absentisme; actuacions amb les famílies; coordinació amb altres serveis com els equips base de serveis socials; accions transversals que treballen la identitat cultural, multiculturalitat i erradicació dels estereotips; programes singulars destinats a la millora de les competències socials, gestió de temps d'oci, planificació d'itineraris formatius i laborals, busca activa d'ocupació i participació ciutadana; programes de desenvolupament d'hàbits bàsics d'higiene, alimentació i hàbits de vida saludables; programes de reforç d'instrumentals; accés a beques, ajudes i prestacions a l'estudi; actuacions encaminades a reforçar l'autoestima i sentit de pertinença al grup, etc.

4.4. *Nivell de resposta IV*

Aquest nivell d'intervenció està dirigit a l'alumnat amb necessitats educatives complexes que requereixen una resposta molt personalitzada i individualitzada. Les mesures adoptades en aquest nivell estan dissenyades específicament per adaptar-se a les característiques úniques de cada alumne/a, assegurant una atenció educativa que respecte les seves necessitats particulars i promoga el seu desenvolupament personal i acadèmic.

Aquestes mesures necessiten una avaluació socio-psicopedagògica prèvia, que permet determinar els suports específics i la intensitat de la intervenció necessària per a cada alumne/a.

Els responsables de planificar, desenvolupar i avaluar aquestes mesures són els membres de l'equip docent, amb el professorat tutor exercint la funció de coordinació. Aquesta tasca es fa en col·laboració amb el Departament d'Orientació, que proporciona l'assessorament necessari per adaptar les intervencions a les necessitats identificades, i amb el suport de professorat especialitzat (com el personal de Pedagogia Terapèutica – PT – i Audició i Llenguatge – AL). També poden participar-hi professionals no docents de suport, com educadors/es, i agents externs, en funció de les necessitats específiques de cada cas.

Les mesures d'aquest nivell es plasmen en el Pla d'Actuació Personalitzat (PAP), un document específic que recull les estratègies i accions concretes que s'implementaran per atendre l'alumne/a de manera integral.

El PAP és un document individual que recull i sistematitza totes les actuacions diferenciades que es realitzaran amb l'alumnat per afavorir la seua inclusió educativa, a partir de la proposta efectuada en l'informe sociopsicopedagògic. Formarà part de l'expedient acadèmic de l'alumnat i tindrà caràcter obligatori sempre que es realitzi una avaluació sociopsicopedagògica i s'adopten mesures extraordinàries i suports especialitzats. Aquest document orienta l'organització de la resposta educativa i recull les mesures i suports necessaris, els criteris per a la seua retirada, el seguiment del progrés

de l'alumnat, les actuacions de transició i l'itinerari formatiu personalitzat, a fi d'afavorir la progressió cap a una major inclusió i la inserció laboral.

ACCÉS	APRENTATGE	PARTICIPACIÓ
1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars 2. Adaptació de les proves d'accés als ensenyaments post-obligatoris i de Règim especial 3. Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, centres proveïdors de serveis, etc 4. Coordinació amb els professionals de les unitats específiques 5. Exempcions de qualificació en batxillerat per a l'alumnat amb NEE	6. Programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla 7. Adaptació curricular individual significativa (ACIS) 8. Pròrroga de l'escolarització en l'ensenyament obligatori per a l'alumnat amb NEE. 9. Flexibilització en la durada dels cicles formatius de Formació Professional per a alumnat amb NEE 10. Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats Intel·lectuals	11. Programes específics amb suports especialitzats dirigits a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta. 12. Accions i programes amb suports especialitzats dirigits a un alumne/a o grup, davant supòsits de violència i desprotecció.

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars: Es tracta d'una mesura extraordinària d'atenció a la diversitat dirigida a: Alumnat amb necessitats educatives especials derivades de condicions personals de discapacitat motora, sensorial o psíquica, que li impedisquen la utilització dels mitjans ordinaris d'accés al sistema educatiu. Alumnat procedent d'altres cultures que desconega les llengües vehiculars del centre. Passes a seguir, tenint en compte les adaptacions d'accés al currículum realitzades en cursos o etapes anteriors:
 - a) Detecció de necessitats per part de l'equip docent. Informació relativa a l'etapa anterior facilitada pel centre de Primària (Pla de Transició).
 - b) Sol·licitud per part de la Direcció del centre dels materials individuals destinats a l'alumnat amb el tipus de necessitats senyalades. Aquesta dotació extraordinària pot consistir en recursos tècnics i materials, a més de personal especialitzat.
 Atenent al caràcter extraordinari d'aquest nivell és prescriptiu, en tots els casos, la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic corresponent. Aquestes mesures es concretaran al Pla d'actuació personalitzat.
2. Adaptació de les proves d'accés als ensenyaments post-obligatoris i de Règim especial: Dins de l'itinerari acadèmic, l'accés a la universitat representa un dels moments de

transició més significatiu per a l'estudiantat, en tant que de l'èxit aconseguit depén en gran manera el seu futur professional i laboral. D'ací la importància que les administracions implicades, els centres educatius i les universitats anticipen i establisquen els mecanismes necessaris per a eliminar les barreres i les desigualtats que puguen produir-se en aquestos moments i que afecten especialment les persones més vulnerables, com les que presenten necessitats específiques de suport educatiu. Per aquest motiu, es fa necessari que la conselleria implicada garantisca, des dels principis de qualitat, equitat i accessibilitat universal i sense renunciar als principis de mèrit i capacitat, la igualtat d'oportunitats en les proves d'accés a la universitat per a les persones amb necessitats específiques de suport educatiu. Tenint en compte tot l'exposat i de conformitat amb el Decret 10/2023, de 19 de juliol, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions, d'acord amb el Decret 131/2023, de 10 d'agost, del Consell, pel qual s'establix el Reglament orgànic i funcional de la Presidència de la Generalitat, el Decret 136/2023, de 10 d'agost, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, caldrà atendre la resolució anual que té per objecte organitzar el procediment i les mesures d'adaptació en les proves d'accés a les universitats públiques valencianes per a les persones que presenten necessitats específiques de suport educatiu.

3. Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, centres proveïdors de serveis, etc
4. Coordinació amb els professionals de les unitats específiques.
5. Exempcions de qualificació en batxillerat per a l'alumnat amb NEE: Totes les mesures educatives per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'han d'ajustar al que disposa la normativa vigent en matèria d'inclusió educativa. Aquesta concreció versa, entre altres, d'acord amb les mesures següents:
 - a) Per a l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge, amb caràcter general, s'han d'establir mesures individualitzades que afavorisquen l'accessibilitat dels continguts curriculars, mesures de flexibilització i alternatives metodològiques en l'ensenyament i avaluació de la llengua estrangera. Aquests adaptacions en cap cas s'han de tindre en compte per a minorar les qualificacions obtingudes. Igualment, si l'equip educatiu ho considera, es poden establir mesures de reforç pedagògic per a aquest alumnat.
 - b) Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, es poden establir, entre altres, mesures d'exempció de qualificació i també de flexibilització de la duració de l'etapa.
6. Programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla: Aquesta mesura va dirigida a alumnat que presenta NEAE i que

requereixen una atenció educativa intensiva i especialitzada en el desenvolupament de les competències comunicatives, lingüístiques i funcionals. També pot anar dirigit a alumnat amb dificultats d'aprenentatge de la lectura i l'escriptura.

7. Adaptació curricular individual significativa (ACIS): És una mesura curricular dirigida a l'alumnat amb NEAE que cursa l'ensenyament obligatori i presenta un desenvolupament competencial, degudament valorar amb els instruments adequats, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència les competències establides en el currículum ordinari oficial corresponent al nivell en què es troba escolaritzat.
8. Pròrroga de l'escolarització en l'ensenyament obligatori per a l'alumnat amb NEE: Per a aquell alumnat que ha esgotat la mesura de permanència d'un any més en el mateix curs, quan l'informe sociopsicopedagògic justifica que pot afavorir la integració socioeducativa i l'accés posterior a itineraris acadèmics o professionals personalitzats adequats a les seues capacitats i interessos.
9. Flexibilització en la durada dels cicles formatius de Formació Professional per a alumnat amb NEE: Es durà a terme quan es considera que l'adaptació d'accés no és suficient perquè pugui cursar determinats mòduls amb garanties d'èxit.
10. Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats Intel·lectuals: Consisteix en la incorporació a un curs superior al que correspon al nivell acadèmic que cursa, sempre que dispose d'un grau suficient de maduresa i adquisició de les competències clau per a cursar adequadament el curs al qual es proposa l'accés i s'estime que la mesura és la més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i la socialització.
11. Programes específics amb suports especialitzats dirigits a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta: S'emmarca dins del protocol que estableix l'annex II de l'Ordre 62/2014, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència i s'establixen els protocols d'actuació i intervenció davant supòsits de violència escolar.
12. Accions i programes amb suports especialitzats dirigits a un alumne/a o grup, davant supòsits de violència i desprotecció.

5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT

Les mesures d'atenció a la diversitat i inclusió educativa adoptades al centre es valoren de les següents maneres:

- Durant les reunions de la comissió de coordinació pedagògica, almenys una vegada cada trimestre.
- A través de la revisió de la PGA i la Memòria Anual.
- En les reunions de coordinació dels equips docents.
- Mitjançant les revisions dels documents del centre.

Aquest pla comença amb una avaluació inicial al començament del curs escolar, amb l'objectiu de detectar i analitzar les barreres del context escolar i les circumstàncies personals de l'alumnat dins del marc educatiu. Per a aquesta tasca, utilitzem l'Index for Inclusion i les reunions dels equips docents i de famílies, que ens permeten obtenir tota la informació necessària per dissenyar les mesures educatives més adients i atendre les necessitats detectades.

En aquesta avaluació participen de manera activa l'equip directiu, l'equip docent, coordinat per la figura del tutor/a, el coordinador l'ESO, cap d'estudis de FP, el personal de suport a la inclusió i les orientadores.

Al llarg del curs, es realitza una avaluació contínua de l'aplicació i desenvolupament del pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa mitjançant una avaluació processal.

D'aquesta manera, es valora l'aplicabilitat i adequació de les mesures de resposta educativa proposades al principi de curs, amb la finalitat de modificar-les o reorientar-les si fos necessari. Aquesta valoració es realitza habitualment al segon trimestre. Per a aquesta avaluació, els agents implicats en la intervenció educativa (equip docent, tutor/a i departament d'orientació) es reuneixen per revisar l'evolució. Si l'alumnat rep atenció d'organismes externs al centre, també es duu a terme una coordinació per establir consensos, intercanviar informació i coordinar esforços per millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat, així com el seu desenvolupament personal i social.

Finalment, es fa una avaluació final per determinar l'adequació i efectivitat de les mesures de resposta educativa, permetent així avaluar de manera detallada la consecució dels objectius establerts en el pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa.

ANNEXOS

Annex I: PLA ESPECÍFIC DE REFORÇ:
ALUMNAT QUE PROMOCIONA AMB MATÈRIES PENDENTS al curs 202__-202__

INFORMACIÓ INICIAL	
ALUMNE/ALUMNA: _____	
CURS i GRUP: _____	TUTOR/A: _____
Mesures aplicades: ☐ Cap ☐ Nivell II ☐ Nivell III ☐ Nivell IV	

MATÈRIES PENDENTS DE 1' ESO			
☐ Biologia i Geologia	☐ Llengua Castellana i literatura	☐ Música	☐ Valencià
☐ Educació Física	☐ Tecnologia i Digitalització	☐ Anglès	☐ Optativa: _____
☐ Geografia i Història	☐ Matemàtiques	☐ Religió	

MATÈRIES PENDENTS DE 2' D'ESO			
☐ Física i Química	☐ Geografia i Història	☐ Llengua Castellana i literatura	☐ Música
☐ Anglès	☐ Educació Física	☐ Religió	☐ Optativa: _____
☐ Matemàtiques	☐ EPVA	☐ Valencià	

MATÈRIES PENDENTS DE 3' D'ESO			
☐ Biologia i Geologia	☐ Educació Física	☐ EPVA	☐ Física i Química
☐ Geografia i Història	☐ Castellà	☐ Valencià	☐ Matemàtiques
☐ Anglès	☐ Optativa: _____	☐ Tecnologia i Digitalització	☐ Religió

OBSERVACIONS
De l'1 al 15 d'octubre cada professor/a de l'estudiant li lliura el Pla de Reforç amb les instruccions concretes per recuperar la matèria durant el curs 202__-202__

Normativa de referència

DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria.

Article 41. Promoció

3. L'alumne/a que promocione sense haver superat totes les matèries ha de seguir els plans de reforç que estableix l'equip educatiu. S'ha de revisar periòdicament la aplicació personalitzada d'aquests plans en diferents moments del curs acadèmic i, en tot cas, quan finalitze. Este alumnat ha de superar les avaluacions corresponents a estos plans, que no necessàriament ha de consistir en una prova final. Esta circumstància ha de ser tinguda en compte als efectes de promoció i titulació previstos en este article i en el següent.

9. Amb caràcter general, l'alumnat que promocione de curs amb alguna matèria no superada, s'ha de matricular en l'optativa Taller de Reforç de la matèria corresponent. No obstant això, l'equip educatiu, amb l'assessorament del departament d'orientació educativa i professional, podrà proposar qualsevol altra matèria optativa si ho considera més adient.

Real Decreto 984/2021, de 16 de noviembre, por el que se regulan la evaluación y la promoción en la Educación Primaria, así como la evaluación, la promoción y la titulación en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato y la Formación Profesional.

Artículo 11. Promoción.

3. Quienes promocionen sin haber superado todas las materias o ámbitos seguirán los planes de refuerzo que establezca el equipo docente, que revisará periódicamente la aplicación personalizada de estos en diferentes momentos del curso académico y, en todo caso, al finalizar el mismo.

6. En todo caso, la permanencia en el mismo curso se planificará de manera que las condiciones curriculares se adapten a las necesidades del alumnado y estén orientadas a la superación de las dificultades detectadas, así como al avance y profundización en los aprendizajes ya adquiridos. Estas condiciones se recogerán en un plan específico personalizado con cuantas medidas se consideren adecuadas para este alumnado.

Ondara, a de juny de 202__ Segell del centre

El tutor / La tutora: _____

Annex II: PLA ESPECÍFIC DE REFORÇ: ALUMNAT QUE PERMANEIX UN ANY MÉS EN EL MATEIX CURS

MATÈRIES EN LES QUE NO TÉ DIFICULTATS

Valencià	Castellà	Geografia i Història	Anglès
Matemàtiques	Biologia i Geologia	Música	Educació Física
Tecnologia i Digitalització	Optativa:	Projecte Interdisciplinari	Valors Ètics/ Religió

MATÈRIES EN LES QUE TÉ DIFICULTATS

Valencià	Castellà	Geografia i Història	Anglès
Matemàtiques	Biologia i Geologia	Música	Educació Física
Tecnologia i Digitalització	Optativa:	Projecte Interdisciplinari	Valors Ètics/ Religió

JUSTIFICACIÓ/MOTIU PEL QUAL L'ALUMNE/A REPETEIX CURS

Absentisme	Falta d'hàbits d'estudi	Falta de motivació	Desfàs curricular
Malaltia	Problemàtica socio-familiar	Desconeixement de les llengües vehiculars: valencià castellà	

Altres:

OBSERVACIONS

MESURES PER A SUPERAR LES MATÈRIES EN LES QUE TÉ DIFICULTATS

Explicacions clares i estructurades	Ordres directes i clares	No copiar els enunciats de les activitats
No restar punts per faltes d'ortografia	Més temps en els exàmens	Exàmens adaptats en la forma
Seure davant de classe	Disposar d'un ordinador per activitats/exàmens	Reforçar tècniques de treball intel·lectual
Utilitzar les instruccions pas a pas. Presentar-la tasca en passos seqüencials.	Prioritzar els continguts, sobretot els que són més funcionals.	Preguntar-li sovint a classe per tal de controlar que estiga atent/a i valorar el que sap.
Controlar que s'apunte la feina a l'agenda	Activitats de reforç	Reforç positiu per a incrementar l'autoestima
Utilitzar suports visuals: dibuixos, fotografies, esquemes,...	Realitzar activitats cooperatives que faciliten la seua inclusió	Codocència
Per alumnat amb dislèxia: - Lectura: - Evitar llegir davant els companys/es. - Anticipar la informació del contingut que s'ha de treballar en classe. - Ajuda per tal de sintetitzar la informació principal (resums, esquemes...). - Adaptar els llibres de lectura obligada (llibre més curt, amb lletra més gran...) - Esriptura: - Donar-li pautes per a organitzar i estructurar la informació abans de redactar. - Recomanar-li rellegir els treballs escrits per tal de corregir errades. - Demanar-li treballs l'extensió dels quals s'adapte al seu problema. - Exàmens: orals (si és possible). Escrits: - Preguntes curtes, senzilles i directes. - Preguntes test, de relacionar amb fletxes, omplir buits... - Separar les qüestions incloses dins d'una mateixa pregunta, subratllar els diferents punts que han de tenir en compte per respondre, deixar espai després de cada pregunta... - Llegir-li i fer-li entendre les preguntes de l'examen (de vegades saben les respostes però contesten erròniament perquè	Per alumnat amb dislèxia: - Simplificar-li les instruccions escrites i que estes siguen més clares i precises. - Fraccionar els textos en parts més menudes o eliminar la informació redundant. - Facilitar-li esquemes. - Utilitzar models d'execució juntament amb les instruccions. - Utilitzar senyals com els asteriscs per a ressaltar les preguntes o activitats més importants per a l'avaluació. - Exàmens: - Lletra més gran (punt 14). - Redactar preguntes curtes i clares. No preguntar més d'una qüestió en la mateixa pregunta. - Redactar les preguntes més espaiades. - Assegurar-se que entén el que llig i el que ha de fer. - Demanar-li aclariments orals quan no es comprenga allò que ha escrit per a comprovar que realment ho ha entès. - Recolzar la pregunta amb imatges. - Fer exàmens combinats: test, redacció... - Dividir l'examen en 2 sessions (si escau). - Ajudar-li a gestionar el temps que té per contestar (marcar-li temps per pregunta). - Valorar el contingut de les respostes,	Per alumnat amb TEA: - Establir rutines. - Anunciar l'anticipació dels canvis. - Ordres clares i senzilles - Utilització d'exemples visuals - No utilitzar la ironia - Exàmens: - Redactar preguntes curtes i clares. No preguntar més d'una qüestió en la mateixa pregunta. - Redactar les preguntes més espaiades. - Assegurar-se que entén el que llig i el que ha de fer. - Recolzar la pregunta amb imatges visuals. - Utilitzar preguntes tipus test. (Fer exàmens combinats). - Dividir l'examen en dues sessions (si escau). - Ajudar-li a gestionar el temps que té per a contestar (marcar-li temps per a cada pregunta). - Valorar el contingut de les respostes, més que l'ortografia o l'expressió. - Valorar el procés i incidir en els seus progressos més que en els resultats.

no han llegit bé la pregunta. - No avaluar les faltes d'ortografia.	més que l'ortografia o l'expressió. - Valorar el procés i incidir en els seus progressos més que en els resultats.	
Utilitzar tècniques de treball cooperatiu per parelles o en grup menut		
Continuació mesures compensació lingüística:	Assistència a classes de reforç	Adaptació d'accés al currículum

MESURES PER A SUPERAR LES MATÈRIES EN LES QUE NO TÉ DIFICULTATS

Activitats de profundització		
------------------------------	--	--

OPTATIVA SUGERIDA PER A SEGON D'ESO

La que desitge l'alumne/a	Segona Llengua Estranjera	T.A.: Control i robòtica	Empreniment social I sostenible
Taller de Reforç: castellà	Taller de Reforç: matemàtiques	Taller de Reforç: valencià	Programació, Intel·ligència Artificial i Robòtica

OBSERVACIONS

Normativa de referència

DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria.

Article 41. Promoció

3. L'alumne/a que promoció sense haver superat totes les matèries ha de seguir els plans de reforç que estableix l'equip educatiu. S'ha de revisar periòdicament l'aplicació personalitzada d'aquests plans en diferents moments del curs acadèmic i, en tot cas, quan finalitze. Este alumnat ha de superar les avaluacions corresponents a estos plans, que no necessàriament ha de consistir en una prova final. Esta circumstància ha de ser tinguda en compte als efectes de promoció i titulació previstos en este article i en el següent.

9. Amb caràcter general, l'alumnat que promoció de curs amb alguna matèria no superada, s'ha de matricular en l'optativa Taller de Reforç de la matèria corresponent. No obstant això, l'equip educatiu, amb l'assessorament del departament d'orientació educativa i professional, podrà proposar qualsevol altra matèria optativa si ho considera més adient.

Real Decreto 984/2021, de 16 de noviembre, por el que se regulan la evaluación y la promoción en la Educación Primaria, así como la evaluación, la promoción y la titulación en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato y la Formación Profesional.

Artículo 11. Promoción.

3. Quienes promocionen sin haber superado todas las materias o ámbitos seguirán los planes de refuerzo que establezca el equipo docente, que revisará periódicamente la aplicación personalizada de estos en diferentes momentos del curso académico y, en todo caso, al finalizar el mismo.

6. En todo caso, la permanencia en el mismo curso se planificará de manera que las condiciones curriculares se adapten a las necesidades del alumnado y estén orientadas a la superación de las dificultades detectadas, así como al avance y profundización en los aprendizajes ya adquiridos. Estas condiciones se recogerán en un plan específico personalizado con cuantas medidas se consideren adecuadas para este alumnado.